

Legislatívny zázrak

Milí priatelia, tento editoriál píšem hneď po mojom stretnutí s pani primárkou Dr. Škripekovou a právničkou Mgr. Rusnákovou, ktoré ma nadchli pre ďalšiu prácu pre rozvoj paliatívnej starostlivosti. Fascinovaná ich úspechom v oblasti legislatívnych zmien, ktoré Slovensko tak veľmi potrebovalo, sa veľmi teším, že už od marca 2023 budú všetky hospice dostávať na lôžkodenň 94 eur a mobilné hospice 58 eur za návštevu pacienta (podrobne a veľmi prehľadne to nájdete v článku primárky Škripekovej a jej spoluautorov). Za týmto úspechom pre celú hospicovú a paliatívnu komunitu stojí neúnavná mravenčia práca a nesmierne pracovné nasadenie pani primárky, ktorá musela vo veľmi krátkom časovom úseku predložiť a pre všetky zúčastnené strany akceptovateľne vyriešiť enormné množstvo veľmi náročných ekonomických, právnych, etických, morálnych, odborných, vedeckých a aj ľudských aspektov súvisiacich s touto legislatívnou zmenou. O to jednoduchšie to budeme mať teraz v našej práci s nevyliciteľne chorými pacientmi a ich blízkymi. Ešte raz, veľká vďaka! Veľmi si vážim, že odborníci, ktorí pracujú pri lôžku si nájdú čas na to, aby s nami zdieľali svoje poznatky. Medzi nich patrí aj Dr. Ferenčík a doc. Martuliak, ktorí svojou odbornosťou a aplikáciou výsledkov vedecky overených postupov obohacujú nielen algeziologickú, ale aj paliatívnu komunitu lekárov. Taktiež paliatológ a primár Dr. Jakubek z hospicu vo Vranove nad Topľou v tomto čísle publikuje informácie o liečbe edémov u paliatívnych pacientov. Prehľadové články uzatvára príspevok reflektujúci náročnú situáciu v zariadeniach sociálnych služieb počas pandémie Covid-19.

Čo sa týka pôvodných prác, všetky tri sú zamerané na oblasť spirituality, či už z pohľadu psychológa a odpustenia, z pohľadu sestry, alebo z hľadiska eschatologického presahu. Verím, že toto číslo bude pre Vás prínosné a pomôže opäť o čosi viac porozumieť niektorým súvislostiam v paliatívnej starostlivosti.

V tomto čísle chceme tiež vyjadriť hlbokú úctu Dr. Stanislavovi Fabušovi, ktorý bol jedným z prvých priekopníkov hospicovej starostlivosti na Slovensku. Už na prvom ročníku Medzinárodnej konferencie hospicovej a paliatívnej starostlivosti v roku 2003 zanietené prednášal o hospicovej starostlivosti, ako o optimálnom modeli zomierania na Slovensku. Okrem toho, že bol veľký profesionál, bol aj nesmierne ľudský a pokorný človek. Som veľmi vďačná, že som s ním mohla už v začiatkoch úzko spolupracovať. Česť jeho pamiatke...

Napokon by som Vás chcela informovať, že 7. október 2023 je predbežný termín konania 10. ročníka Medzinárodnej konferencie hospicovej a paliatívnej starostlivosti, ktorý tento rok organizujeme aj v spolupráci s Inštitútom pre vzdelávanie v paliatívnej medicíne. V máji budeme informovať o podrobnostiach a možnostiach prihlásiť sa. Som rada, že sa už dvadsať rokov (2003 – 2023) stretávame na tomto významnom podujatí a môžeme sledovať nové skutočnosti a výzvy nielen u nás, ale aj v zahraničí.

Teším sa na ďalšiu spoluprácu a budovanie vzájomných vzťahov,

prof. PhDr. Mgr. Patricia Dobříková, PhD. et PhD.

